

Statens vegvesen

Norsk Akustisk Selskap, Høstmøte, 04.11.2022

Policynotat etter revidert støyretningslinje

T- 1442/2021 + veileder M-2061

7 faglige premisser for alle som jobber med støy i og for Statens vegvesen

Prosjektleder: Regine Benz, UTB, Plan, Klima og miljø

Prosjekteier: Gyda Grendstad v/ Økonomi- og virksomhetsstyring

Støy

3 GOD HELSE OG
LIVSKVALITET

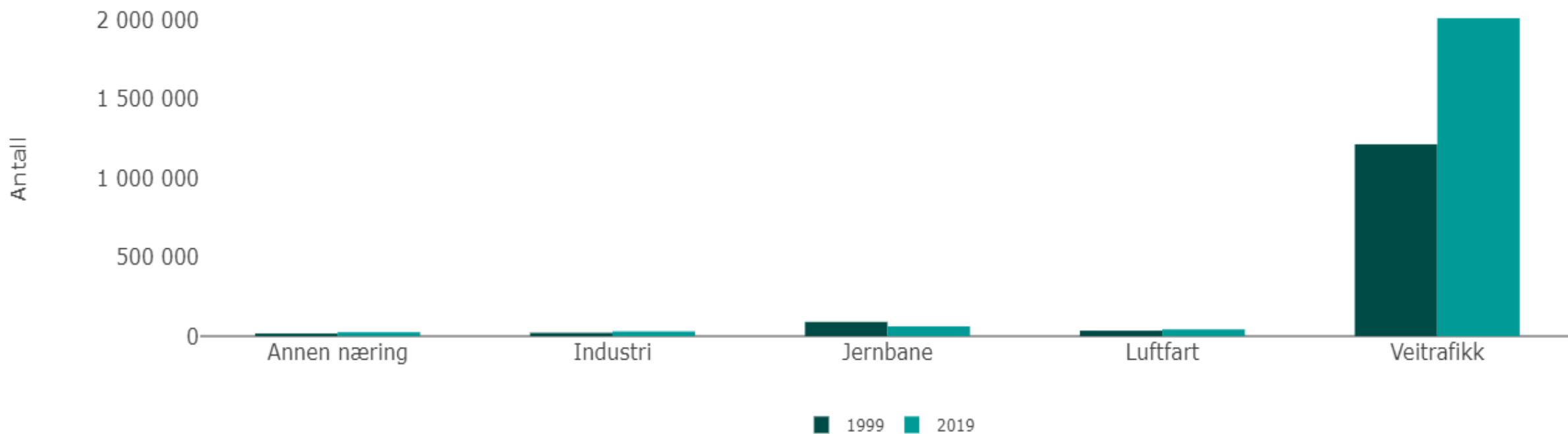
11 BÆREKRAFTIGE
BYER OG
LOKALSAMFUNN

Antall støyutsatte i Norge i 1999 og 2019 (over 55 dBA)

Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB)

[T- 1442/2021](#). Kom 11.06.2021. Noen vesentlige endringer.

Statens vegvesen

Foto: Tormod Ellingsen, viser Brattørkaia i Trondheim, kontorstedet Miljødirektoratet, Trondheim

- Behov
 - Prosess
 - Mål
- 7 viktige premisser:
 - uteoppholdsareal (og dempet fasade)
 - eksisterende forhold/førsituasjonen og plankrav
 - kostnadseffektivitetsanalyser og uforholdsmessig høye kostnader
 - gradering innenfor gul sone
 - bygg- anleggsstøy
 - medisinskfaglig rådgivning og kontroll og tilsyn
 - forurensningsforskriftens veileder som supplement
- Innspill + vegen videre

- Revidert støyretningslinje, **T- 1442/2021** og utfyllende veileder, M-2061
- Mye likt, f.eks. selve grenseverdiene
 - Noen endringer: f. eks. M/S tiltak fjernet som eget begrep, høyere ambisjonsnivå, nytt begrep: dempet fasade
 - Noen presiseringer: for eksempel matematiske tegn $\geq \leq >$
- Større tolkningsrom: skjønn og enkeltvurderinger
- Tidligere praktiseringsnotat av 2007 utdatert

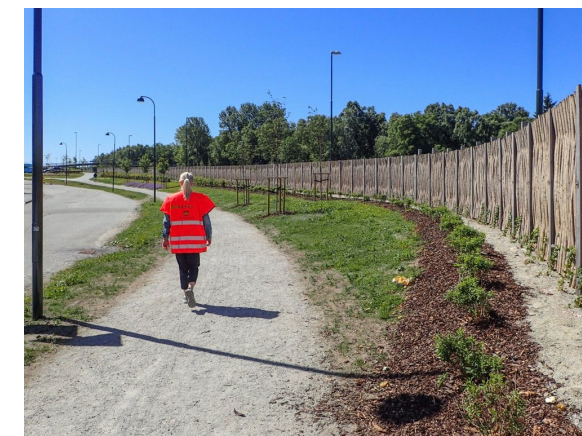
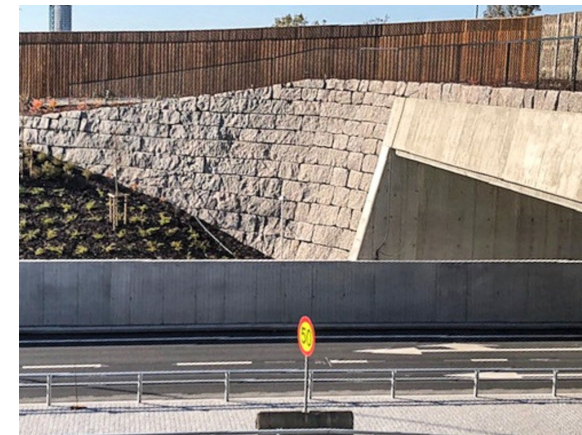
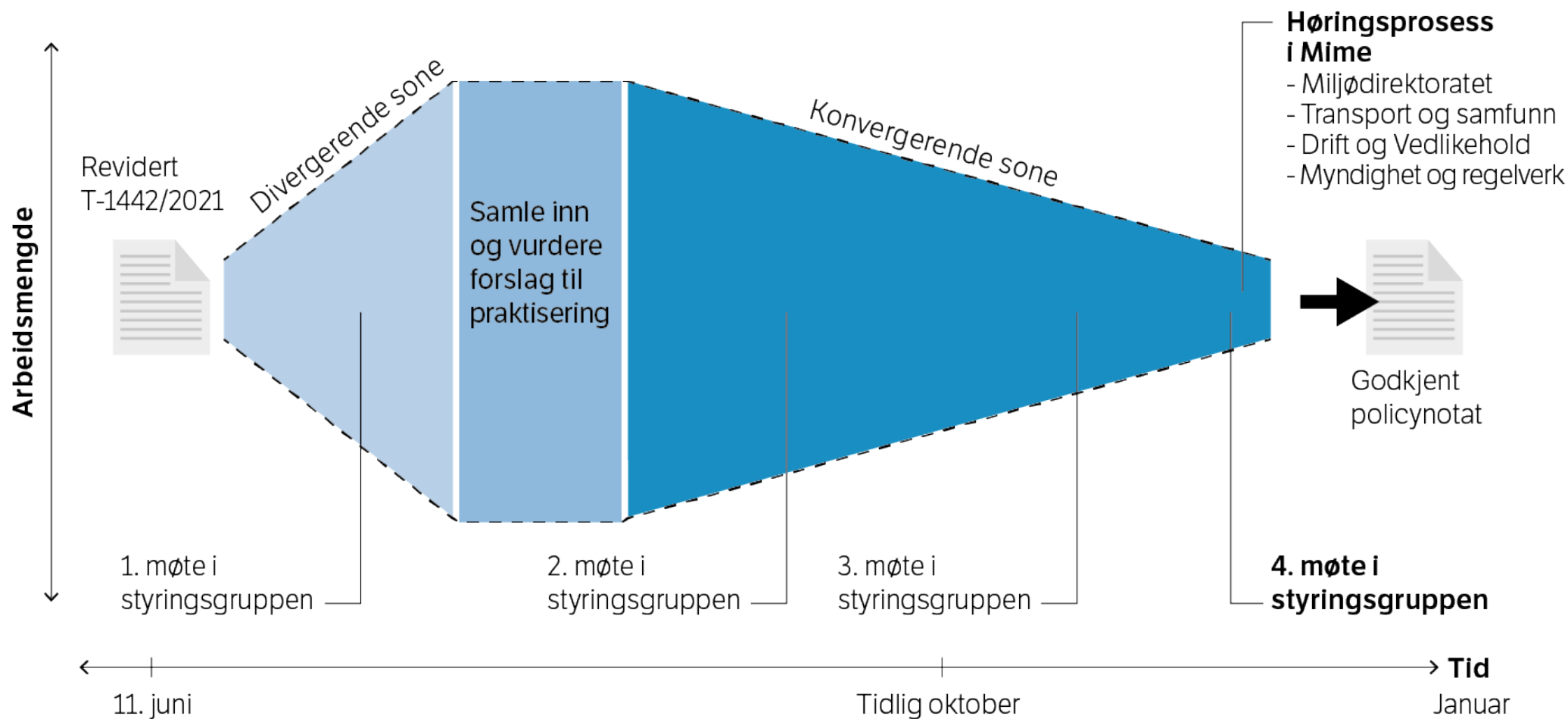

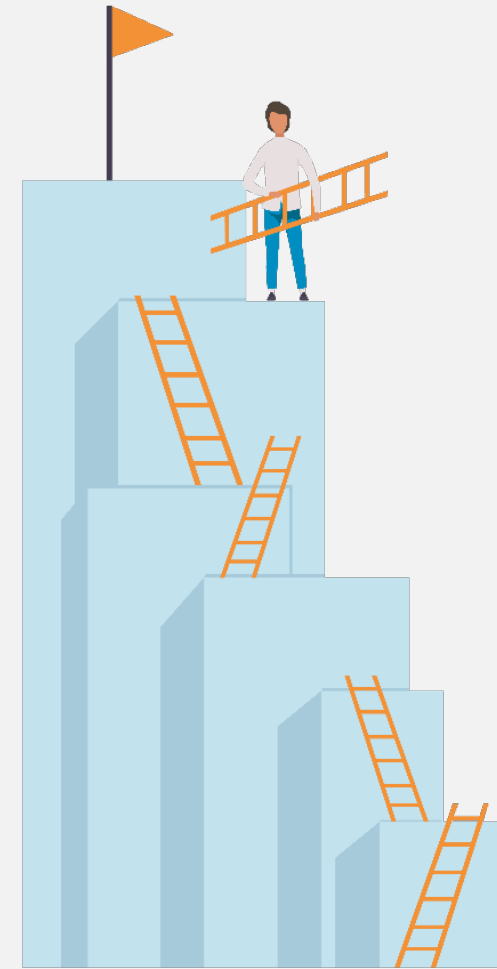
Foto: Regine Benz, Statens vegvesen

Støyreduserende tiltak i Statens vegvesen
Langsgående skjerm, delvis pileskjerm, E 39,
Ryfast

Proessen

- unngå forskjellsbehandling
- sikre at berørte får det de har krav på
- god styring + effektiv framdrift i prosjektene
 - gi avklaringer + anbefalte framgangsmåter
 - unngå klager etterpå (forhåpentligvis)
- sikre gjennomførbarhet: førsituasjonen vektlagt
- kvalitetssikring
- dokumentasjon: begrunnelse for valg av tiltak
- støtte opp under regjeringens intensjon og prioritering

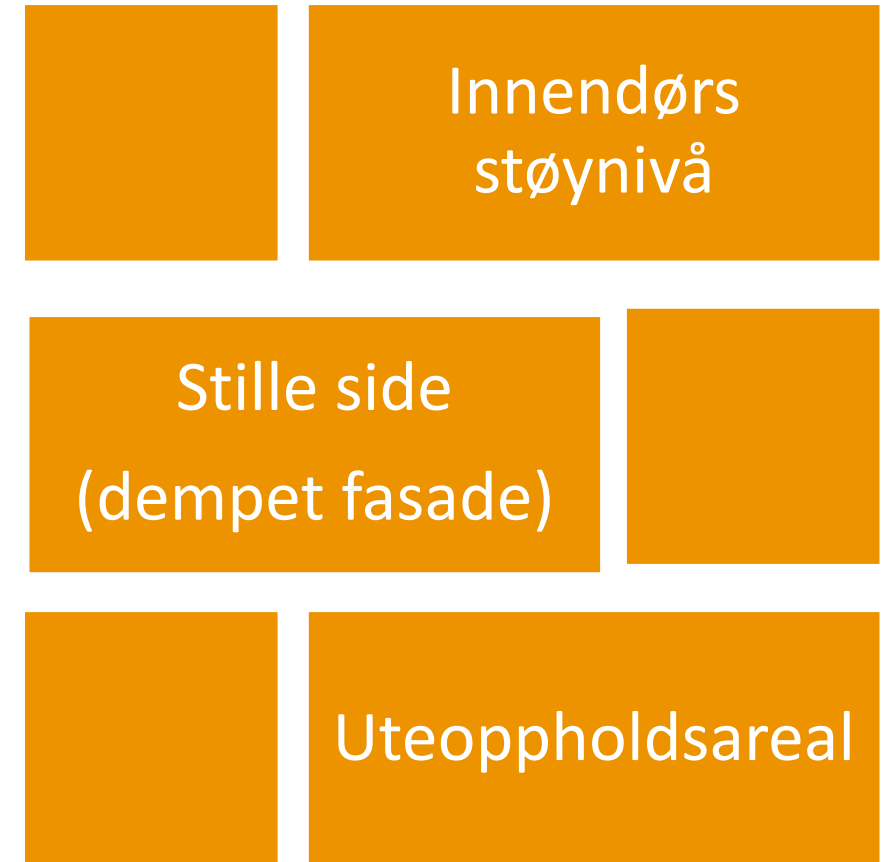

Uteoppholdsareal (og dempet fasade)

- TEK 17: størrelse og kvalitet
 - MUA, minste uteoppholdsareal (MFUA), uteoppholdsareal
- MUA:
- Kapittel 5, Grad av utnytting,
 - §5-6
 - Boliger med flere parter, barnehager, skoler, etc.
 - Uteoppholdsareal: sjekk føringer i KP, områdeplan, reguleringsplan

Mest brukt for privat uteoppholdsareal

- Kapittel 8, Uteoppholdsareal
 - §8-3 (blant annet størrelse og kvalitet), min: 1,6 m x 1,6 m
-
- §13-6 Lyd og vibrasjoner
-
- Jf. T- 1442/2021,
 - stille del av uteoppholdsareal (tabell 2)
 - dersom støynivået ikke mulig ned til ≤ 55 dB: dempet fasade (innglassing) en mulighet

Uteoppholdsareal forts.

 Oslo

Plan- og bygningsetaten

Utearealnormer

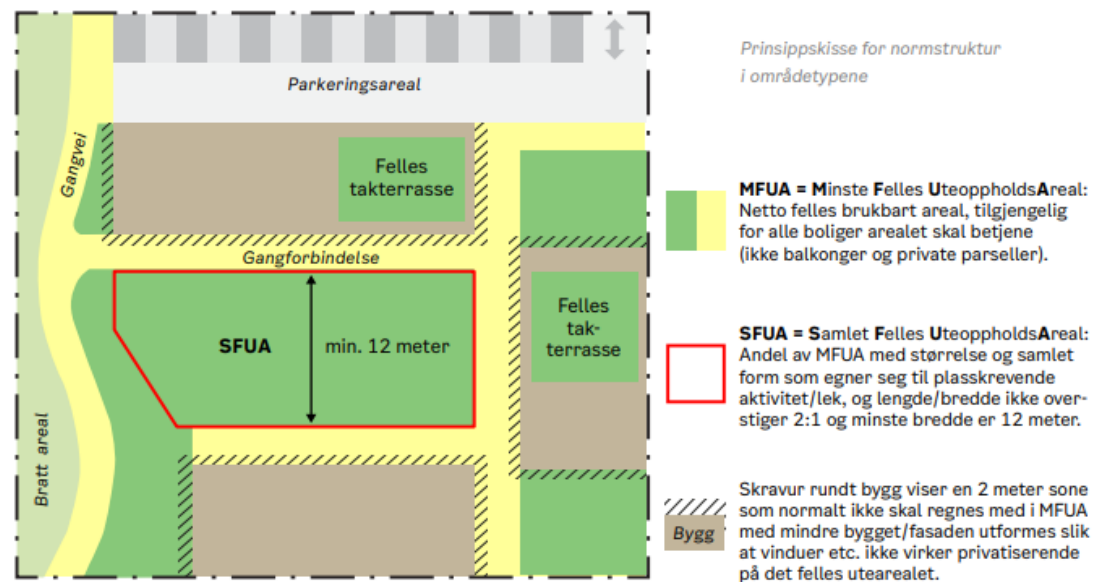
Tatt til orientering i bystyret 19.12.2019.
Oppdatert/presisert mars 2022.

Normer for felles leke- og uteoppholdsarealer for boligbygging i Oslo

Sum av minste felles uteoppholdsareal (MFUA)

Med minste felles uteoppholdsareal menes netto felles brukbart uteareal for lek og opphold som er tilgjengelig for alle boliger fellesarealet skal betjene. Fysiske installasjoner uegnet for lek- og opphold skal ikke medregnes i uteoppholdsarealet, for eksempel sykkelparkering og renovasjonsløsninger. Arealer som er brattere enn 1:3 skal ikke medregnes i uteoppholdsarealet med mindre de gis en hensiktsmessig bruk for lek- og opphold. Private utearealer knyttet til den enkelte bolig regnes ikke med i MFUA. Størrelsen på MFUA skal beregnes ut fra bruksarealet (BRA) for boligene, slik dette er angitt i vedtatt reguleringsplan eller i teknisk forskrift og i Kommunal- og moderniseringsdepartementets veileder for grad av utnytting.

Minste andel av MFUA som skal være på terreng eller lokk på/over gateplan

For områdetype 2, 3 og 4 er det krav om at en viss andel av minste felles uteoppholdsareal (MFUA) skal være på terreng eller lokk på/over gateplan (se tabell neste side). Dette er blant annet for å sikre rom for arealkrevende aktiviteter for større barn, ettersom deres lek og aktiviteter trenger mer plass enn det vil være mulig å etablere på tak ved vanlig bygningsdybde.

Uteoppholdsareal forts.

Foto: google maps

Norm for barnehagenes uterom

Oppdatert: 06.04.2021 13.53.36

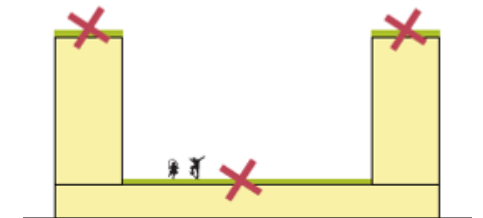
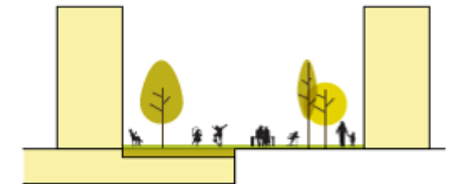

Denne normen er under arbeid...

kilde: Stavanger kommune

Uteoppholdsareal forts.

- Policynotat:
- - privat uteoppholdsareal: krav til støyskjerming, minstestørrelse definert etter type område: A- B- C områder
- - MUA: kun stille del av uteoppholdsareal skjermes, ikke hele eiendommen
- På bildet visninger for MUA (MFUA)

Kostnadseffektivitetsanalyse og uforholdsmessig høye kostnader

- T- 1442/2021, kap. 5.2.1 : «... det kan aksepteres mindre avvik av kvalitetskriteriene...»
- Mindre avvik?
- Store avvik? $\geq 3\text{dB}$
- DFØ veileder for samfunnsøkonomiske analyser, punkt 2.6, Hovedtyper av samfunnsøkonomiske analyser, Kostnadseffektivitetsanalyse:
 - «... å rangere tiltak etter kostnader og finne det tiltaket som vil realisere ønsket mål til lavest kostnad»
 - Uforholdsmessig høye kostnader: typisk høye kostnader mot liten gevinst i dB og antall berørte
- I vurdering av forholdsmessighet inngår: antall berørte, type område, endringsnivå, prosjektets samlet portefølje, målkonflikter med andre mål
- NB: målkonflikter vanlig der fortetting er ønsket, lite areal tilgjengelig i sentrale områder
- SPR- BATP, Statlige planretningslinjer for samordnet bolig- areal- og transportplanlegging, veier tyngre ved typiske målkonflikter

Gradering innenfor gul sone:

Prioritering etter støynivå og endringsnivå

- **5.2.2 Utbedring/ oppgradering**
- 0-2 dB endring: utløser ikke krav om tiltak
- *Før-situasjonen viktig, eksisterende situasjon setter begrensninger*
 - *føringer i KP, reguleringsplan?*
 - *etableringsår: tidligere støyretningslinjer, krav oppfylt?*
- Jo høyere støynivå, jo viktigere
- Rød sone: prioritert
- Innenfor gul sone:
 - Endring om 3 dB utløser tiltak
 - Mørkegul sone, 61- 65 dB, tiltak ved minst 2 dB endring
 - Lysegul sone, 56-60 dB, tiltak ved endring på ≥ 3 dB
- Ingen tiltak ved 1 dB endring
- NB Effektkrav for våre tiltak: minimum 3 dB tilstrebes
 - men ikke under anbefalte grenseverdier

- Støyfølsom bebyggelse: Lokalisering, plassering, utforming krav til planløsning er avhengig av kommunen
- Stille områder?

Graderte «krav»

Alle boenheter skal ha stille side, hvor soverom kan plasseres.

Alle boenheter skal ha stille side og minst et soverom skal plasseres mot denne siden.

Minst et soverom og minst halvparten av rom for støyfølsom bruk plasseres mot stille side.

Bygg- og anleggsstøy

Kilde: Odin

Kilde: Nina M. Jørgensen

Bygge- anleggsstøy forts.

- Varighet 2 år
- Hvordan håndtere prosjekter som varer i flere år? Dialog med planmyndighetene. Varsling, dialog, gi forutsigbarhet for berørte.
- Hvordan håndtere støy i kontraktene med entreprenør? Krav i kontrakter (pris og tid). YM plan.
- Entreprenør har et eget selvstendig ansvar til å overholde kravene
 - T- 1442/2021
 - IK- HMS (vern av ytre miljø)
- Midlertidige støyreduserende tiltak
- Framskynde permanente støyreduserende tiltak

Medisinsk faglig rådgivning + kontroll og tilsyn

- Ved vesentlig overskridelse av grenseverdiene
- I andre situasjoner, f.eks. sårbare grupper
- Støymålinger skal som hovedregel ikke benyttes

Forureningsforskriftens veileder som supplement.

- Policynotatet, utgangspunkt: T- 1442/ 2021 + M-2061
- Men i noen tilfeller: gir FOR – veilederen avklaring som ikke er avklart i T- 1442/2021, heller ikke i M-2061
- F.eks. krav om «*normalt tilfredsstillende vedlikehold*» av boliger

Én til: samlet støybelastning, sumstøy

- Kun støy fra vegtrafikk som følge av den aktuelle planen som utløser vurdering og krav om lokale støytiltak for støyfølsom bebyggelse.
- Ved dimensjonering av lokale støytiltak skal et samlet støynivå legges til grunn.

Oppsummering

Innspill

**Vegen videre:
f.eks.
kostnadseffektivitets
analyse,
ventilasjon,
plangrenser, mm**

